

Wmo- en Jeugdadviesraad Schagen
p/a Jan van der Benstraat 32
1742 SE SCHAGEN
wmoadviesraad@schagen.nl

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Schagen
Laan 19
1741 EA SCHAGEN

Schagen, 2 januari 2018

Onderwerp: Advies inzake plan van aanpak beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Bijlage: -

Geacht College,

Op uw verzoek brengen wij hierbij advies uit over “Thuis in de buurt – plan van aanpak beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2016 – 2020”.

Algemeen

De adviesraad kan zich vinden in uw doelstelling dat door het stimuleren van zelfredzaamheid en participatie de inwoners zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Wij vragen ons echter af of deze doelstelling van zelfregie voldoende realistisch is. Een aantal van de mensen die nu in de maatschappelijke opvang of beschermd wonen verblijven zal er door hun problematiek en/of beperkingen nooit in slagen om zelfstandig te wonen. De adviesgroep adviseert de gemeente om duidelijk aan te geven hoe zij gaat voorkomen dat degenen die niet zo zelfredzaam zijn buiten de boot vallen als gevolg van dit nieuwe beleid. Zelfregie als het kan. En anders is een vangnet noodzakelijk.

In het plan van aanpak staan veel goede plannen, maar de concrete uitwerking van die plannen ontbreekt veelal. Het gevaar is dat de betrokken gemeentes blijven steken in goede voornemens en vele vormen van overleg, zonder dat dit in de praktijk tot verbeteringen leidt. Wij gaan er vooralsnog van uit dat de praktische uitwerking van het Plan van Aanpak zal worden vastgelegd in het Uitvoeringsplan dat eind 2017 gereed zou zijn. De adviesraad wil graag inzage krijgen in het Uitvoeringsplan. Wij adviseren de gemeente om ofwel in het Plan van Aanpak ofwel in het Uitvoeringsplan concreet uit te leggen hoe men tot de doelstellingen denkt te komen, hoe de gemeente dit proces gaat monitoren, de voortgang gaat bewaken en de resultaten kan toetsen. Het is daarom wenselijk dat het Uitvoeringsplan SMART geformuleerd gaat worden. Ook de kwaliteit van de zorg in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen moet door de gemeente regelmatig getoetst worden. De gemeente dient vast te stellen hoe men dat concreet denkt te gaan doen en hierbij aan te geven wat de gewenste resultaten zijn.

In het Plan van Aanpak wordt in hoofdstuk 5 (“Aanpak mensen met verward gedrag”) duidelijk weergegeven wat er nu al gebeurt in de Kop van Noord-Holland. Terecht wordt gesteld dat deze aanpak in de Noordkop goed verloopt en dat dit een goede basis vormt om op voort te bouwen. Ook de verbeterpunten zijn in par. 5.2 duidelijk omschreven en voorzien van praktische voorstellen. De adviesraad adviseert om deze werkwijze (beschrijving huidige situatie, de verbeterpunten en de praktische invulling daarvan) ook toe te passen op de andere deelonderwerpen in het Plan van Aanpak: maatschappelijke opvang, beschermd wonen, verslavingsbeleid en de OGGZ. Dat komt de

duidelijkheid van het nieuwe beleid ten goede. Daarnaast adviseert zij om te waken voor nog meer zorgaanbieders en bureaucratie. Men ziet door de bomen het bos niet meer.

Wij adviseren om concreet te zijn over de opvangvormen voor dak- en thuislozen die na de reorganisatie van de Kop van Noord-Holland erbij zouden komen. Alsmede meer duidelijkheid te geven over het recht op hetzelfde zorgpakket na 2020.

Met betrekking tot de toekomst van de regionale samenwerking (par. 6) adviseert de WJAS om alles zoveel mogelijk in stand te houden wat nu regionaal goed verloopt. De WJAS sluit zich aan bij de mening van de zorgaanbieders zoals verwoord in het Plan van Aanpak: decentralisering (meer lokaal in plaats van regionaal) kan leiden tot versnippering en bureaucratisering, met alle nadelen van dien. Wel moeten de gemeentes bij de regionale samenwerking ervoor zorgen dat het democratische proces niet wordt geschaad. De raadsleden moeten de mogelijkheid behouden om hun mening te geven over regionaal beleid.

Naast de in het Plan van Aanpak genoemde succesfactoren moeten de risicofactoren ook worden genoemd. Bijvoorbeeld: voor een aantal plannen is veel inzet van vrijwilligers en mantelzorgers nodig. Het risico is dat de plannen daardoor niet realistisch en haalbaar zijn wegens een tekort aan vrijwilligers. En mantelzorgers zijn nu vaak al overbelast.

De adviesraad is het eens met het standpunt dat sociale netwerken en steun nodig zijn voor herstel en stabiliteit. Dit bevordert de inclusieve samenleving. Wij adviseren om sportverenigingen daarin een grotere rol te laten spelen, bijvoorbeeld via een financiële bijdrage voor de contributie.

Als prioriteit in het Plan van Aanpak wordt onder meer genoemd: passende woonruimte, werk en participatie. De invloed van de gemeente op de betrokken instanties is beperkt, zoals bij woningcorporaties. In het rapport wordt beschreven dat hier een opgave voor de gemeenten ligt vanwege onvoldoende beschikbaarheid van woningen. Wij adviseren om SMART te formuleren en daarin te komen tot een realistisch perspectief met de samenwerkende partners.

Verevening lijkt eerlijk maar kan ook problematisch zijn voor een goed functionerende gemeente. Zij moet gaan betalen. Ook de inzet van 1 en 3% van ambtelijke capaciteit lijkt veel te weinig voor alle problematiek. Wij adviseren om deze afspraak nogmaals tegen het licht te houden.

WJAS adviseert een éénduidig gebruik in namen: casusregisseur of casemanager.

Doelgroepen

Jeugd: Terecht wordt in het Plan van Aanpak veel nadruk gelegd op preventie. In dat kader willen wij adviseren om nog meer aandacht te besteden aan de jeugd. Een goede jeugdzorg kan preventief werken. Als problemen op jeugdige leeftijd worden aangepakt dan is de kans kleiner dat men later in de maatschappelijke opvang of beschermd wonen terechtkomt.

In het Plan van Aanpak wordt nauwelijks aandacht aan de jongvolwassenen besteed, terwijl 25% van de bewoners in de maatschappelijke opvang tussen 18 – 27 jaar oud is en hun aantal in de opvang toeneemt. Voor deze doelgroep is dringend specifiek beleid nodig.

Wij achten het van belang dat de cijfers van de leerplichtambtenaar bekend zijn. Zij en de scholen hebben een verantwoording als het gaat om het behalen van een startkwalificatie en in de 2^e lijns zorg op alle levensgebieden van hun populatie tot 23 jaar. Wij adviseren nadrukkelijk hen erbij te betrekken.

Verwarde personen: een meldpunt dat 24 uur per dag bereikbaar is een goed plan. Wel is het van belang dat het meldpunt laagdrempelig is en goed bekend raakt bij alle inwoners, zodat men weet waar hij of zij heen moet als hij verward is of iemand in zijn omgeving heeft die verward is.

Gehandicapten: Het valt ons op dat de doelgroep lichamelijke invaliditeit ontbreekt v.w.b. ondersteuning en huisvesting.

Dementerenden: In de aanpak van mensen met verward gedrag stuit o.a. de groep dementerenden op maandenlange wachtlijsten.

Participatie

De participatie van de gebruikers van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen is afhankelijk van een goede communicatie tussen de bewoners van de opvang, de omwonenden, zorgaanbieders en de gemeente. Wij adviseren de gemeente om prioriteit te geven aan de communicatie. Daarvoor is een duidelijk aanspreekpunt nodig, dat iedereen weet te vinden. In het Plan van Aanpak wordt niet voldoende duidelijk welke instantie het aanspreekpunt is. Voor verschillende situaties worden er verschillende aanspreekpunten genoemd. Wij geven de gemeente in overweging om 1 centraal meldpunt in te stellen, dat 24 uur per dag is bemand en dat voor iedere burger makkelijk bereikbaar is. Vanuit dat meldpunt kunnen mensen dan verder worden doorverwezen. De gemeente kan door publiciteit zorgen dat dat meldpunt algemeen bekend raakt bij de inwoners van de gemeente.

In het streven tot het versterken van de zelfregie zou het aanvragen van voorzieningen veel klantvriendelijker moeten zijn. Mensen verzanden in administratie en bureaucratie en worden bij aanvragen van het kastje naar de muur gestuurd. Om dit meer kans van slagen te laten hebben adviseren wij om duidelijk aan te geven wie verantwoordelijk is.

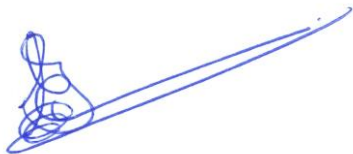
Het komt voor dat mensen met een indicatie beschermd wonen vanuit het overgangsrecht nog zo lang mogelijk thuis blijven wonen met extra zorg. Velen lopen dan tegen hogere bijdrage, minder zorgverlening alsmede wachtlijsten aan. Wij adviseren de gemeente om hen daarin tegemoet te komen zodat de nood gelenigd wordt.

Volgens het Plan van Aanpak is de eigen bijdrage voor een groep cliënten een belemmering om ambulante begeleiding te vragen. Wij adviseren de gemeente om een financiële oplossing voor deze groep inwoners te bedenken.

In het kader van de inclusieve samenleving zou ook duidelijkheid geboden moeten worden wie het aanspreekpunt is. Het politieke statement 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur wordt nergens genoemd. Wij achten het van belang om dit uitgangspunt te hanteren alsmede duidelijk te communiceren wie verantwoordelijk is om te komen dat men van het kastje naar de muur wordt gestuurd.

Met vriendelijke groet,

Namens de leden van de Wmo- en Jeugdadviesraad Schagen

Ingrid van 't Veen
Voorzitter